

navezali mlademu odseku največ prijateljev in bodo zanj najbolj dokazila reklama. Baš po prvih ekskurzijah pa bomo videli, kako nam je bil EO potreben. O tem sem tako gotovo prepričan, kakor sem to s polno odgovornostjo napisal.

Zdaj pa besedo tovarišicam in tovarišem, ki so stopili že na delo za ustanovitev EO. Povem naj, da mi je bila vsa došla pošta zelo ljuba, dala mi je korajžo in potrdilo, da je bil sproženi predlog in poziv »Ahasverjem« simpatično sprejet. V posebnem zadovoljstvu mi je dejstvo, da so med prijavniki tako tovarišice kakor tudi tovariši prav iz vseh koncev naše banovine. Vsi pozdravljajo ustanovitev EO, prijavljajo svojo prijavo, večina pa je tudi voljna pri sodelovanju. Dvoje, troje od pisem, pa bom zabeležil v izvlečku:

Znani naš »predsednik« v merkantilnih tečajih tovariš H. obljublja, da bo šel na vse ture EO, če mu bo dopuščal — čas. Tudi breme je pripravljen prevzeti na svoje rame. Takle praktik, kakor je naš popularni Lojze, bo zalegal mnogo, in sem zelo vesel, da je tudi on med pomagali. Za enkrat se dotaknem pa le mimogrede njegovega predloga o ekskurziji tovarišev iz merkantilnega tečaja na Češkoslovaško. Zadevo pa moramo držati le v evidenci, ker je tovariš lepo zamislil svoj naklep. Iz Celja in okolice se je prijavila že kar večja skupina. Tovariš V. iz Savinjske doline pa nam bo lahko vsem za vzpodbuden vzor. Ob čitanju njegovega lista sem se domislil sestanka z angleškim učitelstvom v zadnjih velikih počitnicah pri Mikliču v Ljubljani. Velika in pestra družba iz vseh krajev Slovenije in sveta. Do takrat nisem vedel, da je v naših vrstah toliko tovarišev, zlasti pa tovarišic, ki tako dobro obvladajo angleški jezik, da se upajo celo v napitnice. Prav tako mi je imponiral tovariš iz Savinjske doline, ki ga žal osebno ne poznam, ko mi je v pismu očrtal, kam ga je že vse povedla njegova popotna žilica. Ogledal si je domala prav vsa Evropa. Vso Evropo, le v južni Španiji se še ni potil, niti ga ni stresal mariz v severni Norveški. V Parizu, Londonu, Carigradu... itd. pa je kakor doma. Kar zardel sem ob čitanju njegovega veleznanimivega pisma; tako daleč mi brčkone ne bomo nikoli vtikali radovednih nosov...

V prvem članku: »Ahasverji na okup!« sem kar v pobudo navedel načrte naših češkoslovaških tovarišev, ki pojdajo prihodnje počitnice na turo v Rusijo. Eden naših tovarišev se je že tudi odločil za daljno pot preko Prage v Kijev, Moskvo, Odeso, Bukarešto in tam okrog. Prav rad sem mu preskrbel zvezo s češkoslovaškim učitelstvom EO, ki mu je dal na razpolago vse potrebne informacije, in se bo pridružil SSJU na poti na Orient. Ali ne razveseli taka odločna podjetnost!

Nad vse duhovito prispevek pa mi je poslal eden ljubljanskih tovarišev. V šaljivem tonu je očrtal že razne podrobnosti, načrte in cilje. Salve smeha je vzbudilo njegovo pismo, ko sem ga čital v družbi prijateljev.

Tovariš »Amie« iz ožje sosese je tudi med tistimi, ki je iznesel že podrobnejši načrt. Predlagal je ustanovitev posameznih plačilnih razredov, vsak prijavek si izbere poljubno turo, znesek pa plačuje v posameznih mesečnih obrokih.

Ostali nasveti v kratkem:

Že v pričetku šolskega leta naj razpiše EO posamezne ture in navede ceno, takrat

se naj določita aranžer posamezne ture in njegov pomočnik. Vsi člani dobe že med letom potrebna navodila, glede prilik in razmer v krajih, kamor pojde ekskurzija. Tudi popotna (propagandna) literatura se naj razdeli izletnikom pravočasno, da pojdejo na pot že povsem pripravljeni. Le tako bo nudila pot oboje: poučnost in tudi — družabnost. Za doseg poslednjega pa naj bi se sopotniki sestali že kdaj pa kdaj med letom, gotovo pa pred odhodom, da navežejo med seboj stike in se spoznajo.

In ta predlog: popotni muzej — last EO! Tjakaž se naj bi stekal ves propagandni material: razglednice, spominki, knjige, fotografije s potovanj itd. Vse to bi služilo za legariv, služilo pa bi v informacijo vsem kasnejšim ekskurzijam.

Torej — že dovolj tudi praktičnih navetov.

Namen današnjega članka kakor tudi že dvoje prejšnjih sporočil je, da se ekskurzijska ideja v naših vrstah popularizira, in da se čimvečji krog zainteresira za EO. Zdaj pa bo treba uporabiti prvo priliko, da se zbera vsi delavorni člani in članice JUU na sestanku, kjer si naj izvolijo odbor, ta pa bo moral spraviti ves aparat v tek.

Mislím, da bo tak sestanek najbolj pripraven o božičnih počitnicah in v Ljubljani. Menite, da ne? Ali bi bil morda prikladnejši sestanek v Celju, ki je nekako zemljepisno središče naše banovine.

Vsem pa, ki se bodo še nadalje prijavili v EO pa naj velja v vednost, da ne bo nihče vezan k udeležbi pri vseh skupnih izletih. Po milini in prosti volji boste lahko predložili zaželene ture, k razpisanim turam se boste po prosti izbiri prijavljali. Vsakdo pač svojemu denarnemu stanju primerno in v kraje, kamor ga bo srce vlekle.

Ako se bo o božiču sestavil odbor EO, bo še lahko ukrenil vse potrebno že za predloženi turo, in sicer o binokostih:

1. na Koroško in v Avstrijo (z avtobusi);
2. na naše morje (skozí Gorski Kotor z avtobusi in ob obali s parobrodrom).

Za velike počitnice pa so naši prvi prijavniki predlagali:

1. eno turo po naši državi, zlasti ogled skopljske in zetske banovine, ki sta najbolj pestri in privlačni pokrajini naše države.

2. Iz krogov učiteljev/Sokolov pa smo sprejeli nasvet, da bi za praške sokolske slavnosti organizirali tudi posebno učiteljsko ekskurzijo.

To-le so prvi predlogi, ki so se porodili v ognju navdušenja. Nekaj izbire je že tu, kdor pa si želi kam drugam, bo pa predlagal drugo turo. Vsem »Ahasverjem« pa priporočam: štedite, hranite, varčujte!

EO se bo moral držati poslovnega pravila: za skromne novice — solidno pot, do dobra pripravljeno. Vestno delo EO bo najboljše vabilo, da bo odsek delal in napredoval, ter bo spopolnil vrzel, ki smo jo doslej čutili v naših vrstah.

S tem pa bo našemu namenu ustreženo tako kakor smo želeli.

Vsem, ki so se na prvi poziv odzvali mojemu vabilu k sodelovanju in so se prijavili pismeno, se tem potom najlepše zahvaljujem za pozornost. Ko bo odsek konstituiran, bodo prejeli odgovore na vsa zahtevana vprašanja. Vse pa naprošam, naj zainteresirajo za EO vse svoje tovarišice in tovariše.

S popotnim pozdravom!

deloš, pa ti bo hvaležen za to, četudi morda šele rod, ki mu boš pomagal s svojim razumevanjem. Letošnja vzgojna predavanja v radio bodo obravnavala napake otrok na različnih poljih duševnih funkcij. Ali boš šel mimo? Menda ne!

Vabim vse tovarišice in tovariše k tem predavanjem s prošnjo, da eventualno nanje opozore tudi roditelje svojih gojencev.

Pero Horn.

— Svečana učiteljska akademija v Beogradu. Jugoslovnsko učiteljsko združenje, sekcija za mesto Beograd, je priredilo 28. novembra svečano akademijo v proslavo petdesetletnice obstoja učiteljskega združenja. Pri akademiji so sodelovali učitelji člani učiteljskega pevskega zbora »Marinković« ter dijaki in dijakinje državnih učiteljskih v Beogradu. Akademija je zelo lepo uspeła.

— Poljsko šolstvo. Poljsko učitelstvo je imelo svoj drugi kongres. Na tem kongresu je bilo govora tudi o krizi šolstva. Število učencev je naraslo, a proračunski izdatki so znižani, kar spravlja šolstvo v nepovoljno situacijo. Plače učiteljskega so znižane za 38%. Število šoloobveznih otrok znaša 4.200.000, a od teh jih ostane 700.000 brez šole. A še to ni dovolj. Vlada namerava znižati šolske obveznosti in odpustiti 1500 učiteljev. Učitelstvo je zavzelo svoje stališče proti tem nameram, da zaščiti svoje pravice.

— Bolgarsko učiteljsko združenje šteje 93 učiteljskih društev z 10.000 člani. Fondi združenja znašajo 7.304.000 levov. Premično in nepremično premoženje znaša 3.160.000 levov in čisti kapital 5.244.720 levov. Za pomoč bolnim članom je bilo izdanih v pretečenem letu pol milijona levov. Na kongresu, ki se je vršil letos, se je razpravljalo o težkem materialnem položaju, ker so bile učitelstvu znižane plače za 10%. V resoluciji kongresa zahteva učitelstvo večje respektiranje organizacije od strani ministrstva. Predizobrazba za učitelje naj bi bila: cela gimnazija in dve leti učiteljske univerze.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25 in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v zemljepisnem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in morarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z doseglo ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samot Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

— Polletja na meščanskih šolah. Ministrstvo prosvete je s svojim odlokom z dne 3. novembra 1931. O. N. Br. 75.825 odredilo, da se v vseh meščanskih šolah uvedejo polletja. Prvo traja od začetka šolskega leta do 22. decembra, drugo pa od 23. decembra do konca šolskega leta.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

LIUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priloga svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in avstrijskih tovarov. Državni nameštenci dose blago tudi na uradni pravi predložitvi izjavami.

— Tiskovine za zdravstveni pregled učencev in učiteljstva po predpisanih pravilnikih o zdravstvenem pregledu učiteljstva in učencev narodnih in srednjih šol, ki se mora izvesti po zakonu v vseh šolah, je založila učiteljska knjigarna v Ljubljani. Istotam se dobi poziv za polletni sistematični in kontrolni pregled dece. Podrobnosti so razvidne iz zbirke zakonov o narodnih šolah, ki se dobi istotam.

— Tovarišicam in tovarišem v Mariboru in okolici! Mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode priredi v nedeljo dne 13. decembra t. l. ob 11. uri v Unionski dvorani (Götz) v Mariboru koncert. Vabimo vse učitelstvo in prijatelje mladine.

— Geschichte der Kunst. Za 82 Din je novo izdanje Zgodovine umetnosti, Wickenhagen-Uhde, najlepša in najcenejša knjiga tega leta. Doslej je izšla v nakladi 140.000 izvodov, vezanih v platno. 400 strani, na najboljšem brezlesnem papirju za umetniški tisk. Format velika 8°. Nad 300 slik in 16 barvastih tabel.

To najnovejšje izdanje slovite zgodovine umetnosti prof. Ernesta Wickenhagena, ki jo je prof. Uhde-Bernay z izredno marljivo vstopjo popolnoma na novo predelal in izpopolnjeval do najmlajše sedanosti, ustreza vsem zahtevam, ki se stavijo idealni, v eno knjigo strnjeno zgodovini umetnosti. V arhitekturi, plastiki in slikarstvu pregledno sestavljena, obvladuje ogromno snov, ki jo predstavlja več kot 5000 letna zgodovina umetnosti. Zasluga te nove naklade je poleg najnovejših uspešnih raziskavanj tudi izpremenjena ocenitev poedinih umetnostnih časovnih razdobjev z ozirom na kulturo sedanosti in prikazovanjem najbistvenejšega.

Iz vsebine naj omenjamo le poedine razprave, ki danes posebno zanimajo, kakor Tut-Ench-Amun, El-Amarna-kultura, grška plastika, umetnost pred Kristusom in izraelska umetnost, umetnost starih Etruščanov, iz novejšje dobe umetnost baroka, španska umetnost, Greco, iz najmodernejše stavbarske umetnosti imena, kakor Peter Behrens, Taut, Mendelssohn, Corbusier, nadalje slikarji in kiparji, kakor Barlach, Kolbe, Dix, Picasso, Corinth. — Skratka ta knjiga nudi vse, kar je mogoče danes zahtevati od živega zanimivega dela.

Številne velike in čiste slike, med temi 16 barvastih tabel, ilustrirajo čtivo kar najizraziteje.

Tu navedena knjiga se po zgoraj označeni ceni dobiva v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Franciškanska ulica 6.

DRAGO GORUP & Co.

LIUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

En gros.

En detail.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. Naročila po morje izvršujejo hitro in točno

Učiteljski pravnik.

ALI ZADEVA UREDBA O DOLOČITVI VREDNOSTI STANOVANJ OD 12. SEPTEMBRA T. L. TUDI UČITELJEV?

Učitelstvo ima pravico do naravnega stanovanja po § 84. zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929 v smislu §§ 29. in 173. istega zakona.

§ 29. zakona o narodnih šolah določa, da se daje v mestih in trgih namesto naravnega stanovanja stanarina in se točno določa višina odškodnine za naravno stanovanja. § 173. zakona o narodnih šolah pa ocenjuje naravno stanovanja za učitelstvo v podeželskih občinah na 150 Din. S temi zakonitimi določbami je določena torej vrednost učiteljskih naravnih stanovanj.

Uradniški zakon od 1. aprila 1931 ukinja s § 292. sledeče člene zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929: § 72. (delno), § 73/3, § 87., § 94., § 95./3, § 116./1, § 121., § 166. in 176.; izpreminja pa § 118. in 180. zakona o narodnih šolah. Nikjer pa niso ukinjeni ali izpremenjeni §§ 29., 84. in 173. zakona o narodnih šolah.

O naravnih stanovanjih in stanarini govori § 29. in 262. uradniškega zakona od 1. aprila 1931.

§ 29. uradniškega zakona določa v prvem odstavku, da se odteguje tudi uradnikom, ki imajo naravno stanovanja od samoupravnega telesa, vrednost stanovanja od draginjske doklade. Drugi odstavek tega § pa pravi, da se uslužbencem, ki jim po specialnih zakonih plačuje samoupravno telo stanarino odteguje ta znesek od draginjskih doklad.

S tem je jasno povedano, da ostane v veljavi tudi ocenitev naravnih stanovanj po §§ 29. in 173. zakona o narodnih šolah. Uredba o določitvi vrednosti stanovanj od 12. septembra 1931. določa: »Če je samoupravno telo dolžno po posebnih zakonih plačati državnim uslužbencem stanarino, se odteguje ta znesek od draginjske doklade.«

Ker pa zakon o narodnih šolah v § 29. določa kot odškodnino (stanarino) za naravno stanovanja v mestih in trgih točno določeno vsoto, za podeželske občine pa je tudi v § 173. točno določena višina odškodnine, t. j. vrednosti za naravno stanovanje in ker teh določb ni razveljavilo nobeno zakonito določilo, smo mnenja da je ocenitev naravnih stanovanj za učitelstvo izvršena z zakonom o narodnih šolah in da bi odmera stanovanj po novi uredbi ne smela zadevati učiteljstva.

O stvari bo sekcija ukrenila potrebno.

— Izplačevanje stanarino. Upravitelstvo tukajšnje osnovne šole nam izplačuje stanarino 200 Din mesečno le proti potrdilu, ki mora biti kolkovano s ¼ kolkom označene vsote. Na ta način mi je vsak mesec odtegnjen 1 Din od stanarino. Ker pa plačamo davek že pri plači, v kateri je všteta tudi stanarina, mislim, da bi se moralo službene prejemke, torej tudi stanarino, izplačevati brez kolkovine. V ta namen naj bi šolsko upravitelstvo izgotovilo uradno mesečno polo, na kateri se vsi, ki stanarino prejemajo v znak potrdila za sprejem zneska, podpisujejo. — Ij.

Pojasnilo: Na podlagi odredbe kraljevske banske uprave odd. IV. No. 9593/1 z dne 22. junija 1931. niso krajevni šolski odbori, oziroma občine upravičene odtegovati uslužbentski davek od stanarino, ki so jo po § 29. in 173. zakona o narodnih šolah dolžne občine plačevati učiteljstvu, ker se uslužbentski davek zaračunava in odteguje pri računovodstvu kraljevske banske uprave od vseh brutto prejemkov. Plačilni izkazi, oziroma potrdila o prejemu te stanarino so prosti tudi vsake druge kolkovine.

Osebn. razgov.

—i Nameščeni so sledeči učitelji-vojaki: Belec Ivan, Borko Franc, Casar Vinko, Kosi Ljudevit, Šnuderl Ljudevit, Zavratnik Stan-ko, Zci Zlatko Avrelj.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE ŠOLE.

Šolskim upraviteljem in učiteljstvu narodnih šol pripravljamo Učiteljska tiskarna, da nabavijo nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministrstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vezbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vezbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učiteljska naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.